CEP-2025-26
ਪੰਜਾਬੀ (ਸੱਤਵੀਂ)
ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਨੰ. 3

C3.1	ਬੁਨਿਆਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਪਹਿਲੂਆਂ (ਨਿਯਮਾਂ) ਜਿਵੇਂਕਿ ਵਾਕ ਬਣਤਰ, ਵਿਸਰਾਮ-ਚਿੰਨ੍ਹ, ਕਾਲ, ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਦੋ ਹਿੱਸੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਵੇਲ਼ੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

1. ਸਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਚੁਣੋ-

ੳ. ਭਡਾਰੀਆ   ਅ. ਭੰਡਾਰੀਆ

ੲ. ਭੰਡ੍ਰੀਆ   ਸ. ਭੰਡਰੀਆ।

2. ਸਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਚੁਣੋ-

ੳ. ਫ਼ਰਮਾਯਾ   ਅ. ਫਰਮਾਇਆ

ੲ. ਫ਼ਰਮਾਇਆ   ਸ. ਫ੍ਰਮਾਇਆ।

3. 'ਸ਼ਿਸ਼ਕੇਰੀ' ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ-

ੳ. ਜ਼ਖ਼ਮ   ਅ. ਤਾਕਤਵਰ

ੲ. ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇਣਾ   ਸ. ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

4. ਸਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਚੁਣੋ-

ੳ. ਬਰਾਜਮਾਨ   ਅ. ਬਿਰਾਜਮਾਨ

ੲ. ਬ੍ਰਿਜਮਾਨ   ਸ. ਬਿਰਜਮਾਨ।

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਕੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ-

ੳ. ਕਹਾਣੀ   ਅ. ਲੇਖ

ੲ. ਚਿੱਤਰ   ਸ. ਕਵਿਤਾ।

6. ਸਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਚੁਣੋ-

ੳ. ਪਰਛਾਵਾ   ਅ. ਪਰਛਾਂਵਾਂ

ੲ. ਪਰਛਾਵਾਂ   ਸ. ਪਰਛਾਂਵਾ।

7. ਕਿਸੇ ਲੇਖਕ ਜਾਂ ਕਲਾਕਾਰ ਦੀ ਉੱਤਮ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ੳ. ਕਹਾਣੀ   ਅ. ਸ਼ਾਹਕਾਰ

ੲ. ਕਵਿਤਾ   ਸ. ਸ੍ਵੈ-ਜੀਵਨੀ।

8. ਸਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਚੁਣੋ-

ੳ. ਸੁਨਹਿਰੀ   ਅ. ਸੁਨੈਹਿਰੀ

ੲ. ਸੁਨਹਰੀ   ਸ. ਸਨੈਹਰੀ।

9. 'ਖਾਰ ਖਾਣੀ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

ੳ. ਲੜਨਾ | ਅ. ਈਰਖਾ ਕਰਨੀ

ੲ. ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣਾ | ਸ. ਖ਼ੁਸ਼ ਹੋਣਾ।

10. ਸਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਚੁਣੋ-

ੳ. ਵੌਹਟੀਆਂ | ਅ. ਵਹੁਟੀਆਂ

ੲ. ਵੂਹਟੀਆਂ | ਸ. ਵਹੌਟੀਆਂ।

11. 'ਸੋਹਲੇ ਗਾਉਣਾ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

ੳ. ਗੀਤ ਗਾਉਣਾ | ਅ. ਵਾਰ ਗਾਉਣਾ

ੲ. ਸਿਫ਼ਤ ਕਰਨੀ | ਸ. ਕਵਿਤਾ ਗਾਉਣੀ।

12. ਸਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਚੁਣੋ-

ੳ. ਮਸ਼ੀਨਰੀ | ਅ. ਮਸੀਨਰੀ

ੲ. ਮਸ਼ੀਨ੍ਰੀ | ਸ. ਮਸ਼ਨਿਰੀ।

13. 'ਅਦਭੁਤ' ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ-

ੳ. ਸਮੁੰਦਰ | ਅ. ਜੀਵ-ਜੰਤੂ

ੲ. ਗਹਿਰਾ | ਸ. ਅਨੋਖਾ।

14. 'ਡਾਲਫ਼ਿਨ' ਮੱਛੀ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਾਂਵ ਹੈ?

ੳ. ਆਮ ਨਾਂਵ | ਅ. ਖ਼ਾਸ ਨਾਂਵ

ੲ. ਭਾਵ-ਵਾਚਕ ਨਾਂਵ | ਸ. ਇਕੱਠ-ਵਾਚਕ ਨਾਂਵ।

15. ਜਿਸ ਥਾਂ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਦੇ ਘੋਲ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦੇ ਹਨ?

ੳ. ਸ਼ਾਮਲਾਟ | ਅ. ਖੇਡ ਦਾ ਮੈਦਾਨ

ੲ. ਬਗ਼ੀਚਾ | ਸ. ਅਖਾੜਾ।

16. 'ਕੋਮਲ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ।

ੳ. ਕਠੋਰ | ਅ. ਲਚਕੀਲਾ

ੲ. ਮੋਟਾ | ਸ. ਪਤਲਾ।

17. 'ਦੋਸਤ' ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ।

ੳ. ਮਿੱਤਰ | ਅ. ਬੇਲੀ

ੲ. ਦੁਸ਼ਮਣ | ਸ. ਆੜੀ।

18. ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦੇ ਹਨ?

ੳ. ਅਖਾੜਾ | ਅ. ਮੈਦਾਨ

ੲ. ਪਿੜ | ਸ. ਸ਼ਾਮਲਾਟ।

19. 'ਝਲਾਨੀ' ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

ੳ. ਵਾੜੇ ਨੂੰ | ਅ. ਤੂੜੀ ਵਾਲ਼ੇ ਕੋਠੇ ਨੂੰ

ੲ. ਨੀਵੀਂ ਛੱਤ ਵਾਲ਼ੀ ਰਸੋਈ ਨੂੰ | ਸ. ਚੁਬਾਰੇ ਦੀ ਛੱਤ ਨੂੰ।

20. ਤੁਸੀਂ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਲਿਖੋਗੇ?

ੳ. ਬੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ. ਨੂੰ | ਅ. ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ

ੲ. ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ | ਸ. ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ।

21. ਦਿਵਾਲ਼ੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨਾਲ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਿੰਨਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ?

ੳ. ਚੌਥੇ | ਅ. ਪੰਜਵੇਂ

ੲ. ਛੇਵੇਂ | ਸ. ਨੌਵੇਂ।

22. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਮਹਾਨ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

ੳ. ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ | ਅ. ਜਾਪ ਸਾਹਿਬ

ੲ. ਪੱਟੀ | ਸ. ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ।

23. ਭਾਸ਼ਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ?

ੳ. ਚਾਰ | ਅ. ਤਿੰਨ

ੲ. ਇੱਕ | ਸ. ਦੋ।

24. ਉਹ ਅਖ਼ਬਾਰ ਜੋ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਨਿਕਲ਼ੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ੳ. ਸਲਾਨਾ | ਅ. ਰੋਜ਼ਾਨਾ

ੲ. ਸਪਤਾਹਿਕ | ਸ. ਮਾਸਿਕ।

25. ਅਜੋਕੀ ਵਿੱਦਿਆ-ਪ੍ਰਨਾਲ਼ੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦਿਮਾਗ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ਼-ਨਾਲ਼ .... ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ।

ੳ. ਆਰਥਿਕ | ਅ. ਰਾਜਨੀਤਿਕ

ੲ. ਸਰੀਰਕ | ਸ. ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ।

26. ਅਰੋਗ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਰੋਗ .... ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ।)

ੳ. ਮਨ | ਅ. ਦਿਮਾਗ਼

ੲ. ਵਿਚਾਰ | ਸ. ਦਿਲ।

27. ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ੳ. ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ | ਅ. ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ

ੲ. ਪੜ੍ਹਨ ਕਮਰਾ | ਸ. ਸਟੋਰ।

28. ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਿੱਠੀਆਂ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?

ੳ. ਤਿੰਨ | ਅ. ਚਾਰ

ੲ. ਛੇ

ਸ. ਦੋ।

29. ਤੁਹਾਡਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਵੀ. 'ਤੇ ਗਾਣਿਆਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ੳ. ਤੁਸੀਂ ਗ਼ੁੱਸਾ ਕਰੋਗੇ

ਅ. ਉਸ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿਓਗੇ

ੲ. ਉਸ ਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋਗੇ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ।

30. ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਸਾੜਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਕਰ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰੋਗੇ?

ੳ. ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ

ਅ. ਫ਼ਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਨੂੰ

ੲ. ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ

ਸ. ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ।

31. ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋਗੇ?

ੳ. ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ

ਅ. ਬੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ. ਨੂੰ

ੲ. ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ

ਸ. ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ।

32. ਮੀਂਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਘਰ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਘਰ ਰੁਕ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ?

ੳ. ਉੱਥੇ ਦੋਸਤ ਨਾਲ਼ ਖੇਡੋਗੇ

ਅ. ਉੱਥੇ ਰੁਕ ਕੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੋਗੇ

ੲ. ਆਪਣੇ ਘਰ ਫ਼ੋਨ ਕਰੋਗੇ

ਸ. ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਤੱਕ ਉੱਥੇ ਰੁਕੋਗੇ।

33. ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਬਹੁਤ ਹੈ ਪਰ ਖੇਡਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ?

ੳ. ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰੋਗੇ

ਅ. ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰੋਗੇ

ੲ. ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਹੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਹੋਗੇ

ਸ. ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ਼ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋਗੇ।

34. ਹਵਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ?

ੳ. ਹਵਾ ਨੂੰ ਫਿਲਟਰ ਕਰੋਗੇ

ਅ. ਆਵਾਜਾਈ ਬੰਦ ਕੋਰੇਗੇ

ੲ. ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਾਓਗੇ

ਸ. ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰੋਗੇ।

35. ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹੋ?

ੳ. ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ

ਅ. ਜੰਗਲ਼ਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ

ੲ. ਖਣਨ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ।

36. ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋਗੇ?

ੳ. ਮਿਉਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ

ਅ. ਬੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ. ਨੂੰ

ੲ. ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ

ਸ. ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ।

CEP 2025-26

Class - VII **Subject - Maths**

Worksheet- 3

Competency used	**C 1.6 Explores and applies fractions (both as ratios and in decimal form) in daily life situations**

1.Find the correct option for the given figure

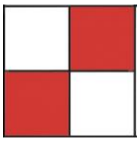

a) 1/2 b)1/4 c)2/6 d)3/4

2. ½ + ¼ = ?

a) ¾ b) ⅔ c) 1 d) ¼

3. Find the correct option for the given figure

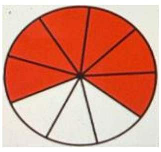

a)6/10 b)2/3 c)6/9 d) both b and c

4. ⅔ − ⅓ = ?

a) ⅓ b) ½ c) 1 d) 2/5

5. Convert ¾ into decimal form.

a) 0.25 b) 0.5 c) 0.75 d) 1.25

6. Which fraction is equal to 0.5?

a) 1/2 b) 1/3 c) 1/4 d) 2/3

7. The value of X in given number line is:

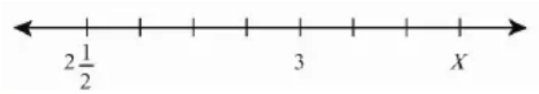

a) $3\frac{1}{2}$ b) $3\frac{3}{4}$ c) $3\frac{2}{3}$ d) $3\frac{3}{8}$

8. ⅖ + ⅕ = ?

a) ⅗ b) ½ c) ⅔ d) 1

9. Convert 2.5 into a fraction.

a) 1/2 b) 5/2 c) 3/2 d) 7/2

10. Multiply ¾ × ⅔.

a) 1/2 b) 5/6 c) 1/6 d) 2/9

11. Divide ½ ÷ ¼.

a) ⅛ b) 2 c) ¼ d) 4

12. Which of the following fractions is smallest?

a) ⅔ b) ¾ c) ½ d) ⅘

13. Write 1¼ as an improper fraction.

a) 4/3 b) 5/4 c) 3/2 d) 6/5

14. Convert ⅕ to percentage.

a) 10% b) 20% c) 25% d) 15%

15. Write the fraction representing the shaded region in the below left figure:

a) 1/8 b) 4/8 c) 5/8 d) 3/8

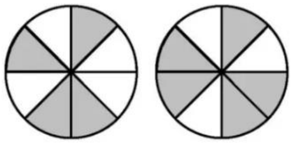

16. Which of the following is a proper fraction?

a) 7/5 b) 9/9 c) 3/4 d) 5/2

17. Which fraction represents 50 paise out of ₹1?

a) ½ b) ⅓ c) ¼ d) ¾

18. Write the fraction representing the shaded region in the below Right figure:

a) 4/16 b) 10/16 c) 9/16 d) 7/16

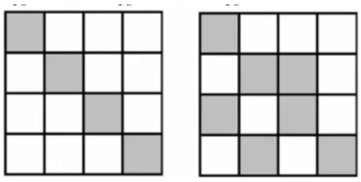

19. The rope is 8 m long. If you cut ⅜ of it, how much is left?

a) 3 m b) 4 m c) 5 m d) 6 m

20. Ratio of $\frac{2}{3}:\frac{4}{9}$ = ?

a) 1 : 2 b) 3 : 2 c) 3 : 4 d) 1 : 1

21. Convert 1.25 into a fraction.

a) ¼ b) ⅕ c) 5/4 d) 6/5

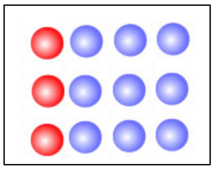

22. If a bag has 3 red balls and 9 blue balls, what fraction of the balls are red?

a) ¼ b) ⅓ c) ½ d) ⅔

23. ⅔ of 60 students are boys. How many are boys?

a) 30 b) 35 c) 40 d) 45

24. Which decimal is greater 0.75 or 0.7 ?

a) 0.7 b) 0.75 c) Equal d) None

25. The value of P in given number line is:

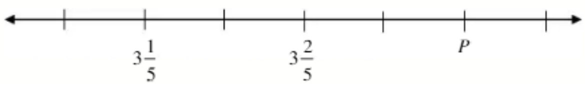

a) $3\frac{1}{2}$ b) $3\frac{5}{6}$ c) $3\frac{3}{5}$ d) $3\frac{7}{10}$

26. 2½ + 1¾ = ?

a) 3¼ b) 4¼ c) 4½ d) 3½

27. Express 3 : 4 as a fraction.

a) 3/4 b) 4/3 c) ¾ d) both A and C

28. If a car travels ⅔ of 90 km, how far does it go?

a) 50 b) 55 c) 60 d) 70

29. Which two of the shaded shapes represent equivalent fraction?

a) (i) and (ii) b) (i) and (iv)

c) (iii) and (iv) d) (ii) and (iii)

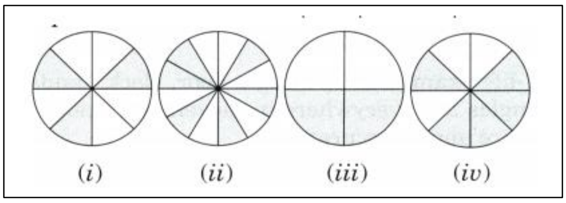

30. Multiply 1½ × ⅔ = ?

a) 1 b) ¾ c) ⅔ d) 1⅓

31. Which of these fractions is equivalent to 2/5?

a) 4/10 b) 6/10 c) 3/8 d) 2/6

32. If you spend ₹75 out of ₹300, what fraction of your money is spent?

a) ¼ b) ⅓ c) ½ d) ⅔

33. Aman drank ⅓ of a bottle of juice. His sister drank ¼ of it. How much of the juice is left?

a) ⅓ b) ⅖ c) 5/12 d) ⅖

34. A recipe needs 2½ cups of flour. If you make half the recipe, how much flour will you need?

a) 1¼ b) 2¼ c) 1½ d) ¾

35. Out of 24 students, ⅓ are absent. How many are present?

a) 8 b) 12 c) 16 d) 18

36. You spent ⅖ of your day studying and ⅗ sleeping. How much of the day is used up?

a) 1 b) ⅘ c) ½ d) 1⅕

37. The given picture Interprets which of the following:

a) ¼ ÷ 3 b) 3 × ¼ c) ¾ × 3 (d) 3 ÷ ¼

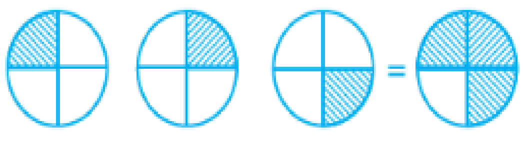

38. A water tank is ¾ full. If ¼ of the water is used, what fraction remains?

a) ½ b) ¾ c) ⅗ d) ⅜

39. A pizza is divided into 8 equal slices. If Rina ate ⅜ and her friend ate ¼, how much is left?

a) ⅜ b) ⅓ c) ⅖ d) ¼

40. A car covers ⅗ of its journey in 2 hours. How long will it take to complete the journey?

a) 2.5 hr b) 3 hr c) 3⅓ hr d) 4 hr

41. A person spends ½ of his salary on rent and ⅕ on food. What fraction of his salary is left?

a) ⅖ b) ⅗ c) ⅗ d) ⅗

42. A student got ¾ marks in Maths and ⅖ marks in Science. If both subjects are out of 100, what is his total score?

a) 100 b) 110 c) 115 d) 120

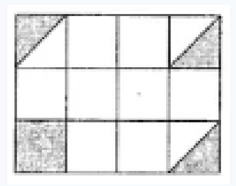

43. In the given figure, the shaded region is represented by the fraction :

a) 4/12 b) 5/12 c) 4/24 d) 5/24

44. A man spend ⅖ of his money and has Rs 90 left. How much did he have initially.

a) Rs 140 b) Rs 130 c) Rs 150 d) Rs 125

45. Which of the following product is not equal to 1?

a) $\frac{4}{5} \times \frac{5}{4}$ b) $1\frac{1}{7} \times \frac{7}{3}$ c) $\frac{13}{2} \times \frac{2}{3}$ d) $4 \times \frac{1}{4}$

46. ram had 3/5 of a cake. She ate 2/3 of it. What fraction of his cake did he eat?

a) 6/15 b)2/5 c) 5/2 d) 1/3

47. $\frac{11}{x}$ is a fraction between $\frac{1}{5}$ and $\frac{1}{6}$. Which integer should replace x?

a) 60 b) 30 c) 20 d) 15

48. Vishal wants to fill his motorbike tank which is of $11\frac{1}{2}$ liters . He is trying to fill it with bottle which can hold $\frac{1}{2}$ liters of oil. How many bottles are required to fill the tank?

a) 21 b)22 c) 23 d) 25

49. What fraction is 8 hours of 1 day?

a) $\frac{1}{2}$ b) $\frac{1}{3}$ c) $\frac{8}{60}$ d) $\frac{2}{3}$

50. Dalbir exercised for ¾ of an hour and Ranjit exercised for 7/9 of an hour. Who exercised for a longer time?

a) Ranjit b) Dalbir c) Both Exercised same d) Can't find

51. If cost of one book is Rs. $117\frac{1}{2}$ then find cost of 8 books.

a) $117\frac{1}{2}$ b) $115\frac{1}{2}$ c) $120\frac{1}{2}$ d) $118\frac{1}{2}$

52. If the speed of a car is $105\frac{1}{3}$ km/hr. Find the distance covered by it in $3\frac{2}{3}$ hours.

a) $386\frac{8}{9}$ b) $380\frac{8}{9}$ c) $386\frac{1}{2}$ d) $385\frac{1}{2}$

Class: 7th- Science

Assignment-3

Sr No	Competency	Competency Detail
1	C-1.2	Describes changes in matter (physical and chemical) and uses particulate nature to represent the properties of matter and the changes.

A student observes two phenomena:

1. Ice cubes melting into water in a glass.

2. Candle burning with a steady flame.

The diagrams below show the particle representations and energy flow for each case.

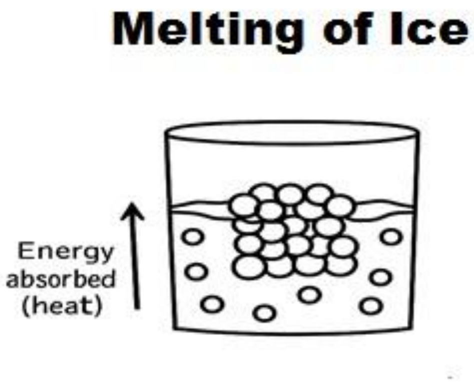

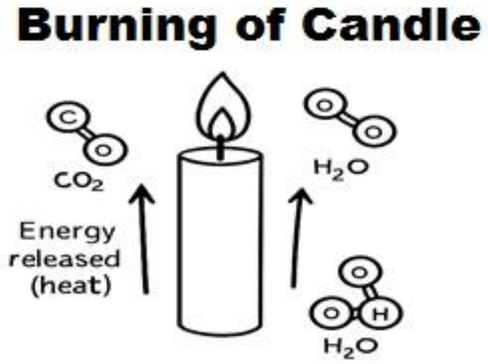

Multiple Choice Questions

1.) When ice melts into water, which statement best explains the change?
1. Molecules of water break into atoms.
2. Molecules of water move farther apart but remain the same.
3. New substances are formed.
4. It is a chemical reaction with oxygen.

2.) When ice melts, which property of matter changes?
1. Chemical composition.
2. Mass of the substance.
3. State of matter.
4. Number of molecules.

3.) When a candle burns, which statement is correct?
1. The wax just melts and cools again — no new substance is formed.
2. Burning is a physical change because wax changes to liquid and solid.
3. Burning is a chemical change because new substances like CO_2 and H_2O are produced.

4. The number of atoms in wax increases.

4.) Which best represents a chemical change?
1. Particles rearrange but remain same type.
2. Particles change into new types with different properties.
3. Particles move apart but identity remains same.
4. No change in particle arrangement.

5.) Which statement explains why melting of ice and burning of a candle are different?
1. Both represents change but only one of these forms new substances.
2. Both are reversible physical changes.
3. Both are chemical changes because energy is absorbed.
4. Both involve molecules breaking into atoms.

6.) Observe the diagrams shown below.

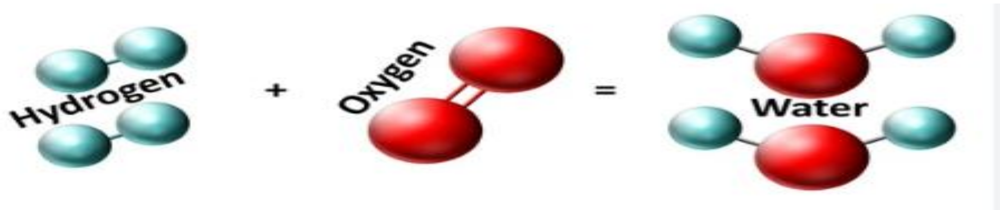

Which type of change is represented in the diagram?
1. Change where new substances are formed and atoms are rearranged.
2. Change where state changes but the substance remains the same.
3. Change where atoms are created or destroyed.
4. Change where mass is not conserved.

7.) Observe the diagrams shown below.

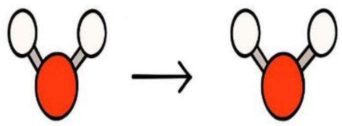

Ice **Water**

Which type of change is represented in the diagram?
1. Change where new substances are formed and atoms are rearranged.
2. Change where state changes but the substance remains the same.
3. Change where atoms are created or destroyed.
4. Change where mass is not conserved.

8.) Which of these is not a reliable indication of a chemical change?
1. Evolution of gas (bubbles)
2. Change in colour
3. Change in state (solid → liquid)
4. Production of sound

9.) While making tea, water is boiled and converted into steam. Why is this considered a physical change?

1. Because new substances are formed when water turns into steam.
2. Because water changes only its state but remains chemically the same.
3. Because heat energy is released in the process.
4. Because the composition of water molecules changes in steam.

10.) The gas we use in the kitchen is called liquefied petroleum gas(LPG). In the cylinder it exits as a liquid. When it comes out from the cylinder it becomes a gas(Change-A) then it burns (Change- B). The following pertain to these changes. Choose the correct one.

1. Process –A is a chemical change
2. Process – B is a chemical change
3. Both processes A and B are chemical changes
4. None of these processes is a chemical change

11.) On 27 August 2025, two flood-gates at the Madhopur Headwork's on the Ravi River collapsed after heavy water discharge, reportedly because of rust. Which of the following statements best describes what kind of change the rusting (corrosion) of the metal gates represents in terms of the particulate nature of matter?

1. A physical change, because the metal simply lost its structural integrity but remained chemically the same.
2. A chemical change, because iron atoms reacted with oxygen and moisture to form iron-oxide compounds, while the total number of atoms remained the same.
3. A physical change, because the gates changed shape and size but no new substance formed.
4. A chemical change, but in this case atoms were destroyed and replaced by new kinds of atoms.

12.) Vaibhav burnt magnesium ribbon. On burning magnesium ribbon, he got ash. What is the Colour and chemical name of ash formed?

1.Black colour and Iron Oxide.
2. White colour and zinc oxide.
3.White colour and magnesium oxide.
4.White colour and calcium oxide.

13.) Harshita prepared pure solution of copper sulphate and tried to form pure crystals of copper sulphate by proper process. which type of following change/changes is/are categorized during last stage of crystallization (means during crystal formation)?

A. Physical change **B. Chemical change**
C. Electric change **D. Nuclear change**

1. A and D 2. B and D 3. Only A 4. Only B

14.) Sumeet tried to perform a simple displacement reaction of copper sulphate with iron nails. He obtained a new compound, iron(ii) sulphate. what was colour of solution before the start of the reaction and after completion of the reaction?

1.Green before reaction blue after reaction.
2.Colourless before reaction yellow after reaction.
3.Blue before reaction green after reaction.
4.Black before reaction green after reaction.

ਸ਼੍ਰੇਣੀ: ਸੱਤਵੀਂ (ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ) CEP ਵਰਕਸ਼ੀਟ -3

Competency	Competency Details
C-1.2	Comprehends and analyses data using tables, charts, diagrams, and maps representing socio-political, cultural, economic, or geographic phenomenon.
C-4.2	Discovers the topographical diversity of the Indian landform- from the semi-arid zone in the west to the areas of heavy rains in the north-east, from the long coastal areas in the south to the snow-clad mountains in the north, and the rich biodiversity of the country.
C-2.2	Explains key phases of history which denote major changes in the world history.
C-3.1	Identifies reasons behind conflicts among social groups and communities in their own region and their impact on the society.

1. ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਸਥਿਤੀ ਕਿਸ ਜਵਾਰ ਭਾਟੇ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

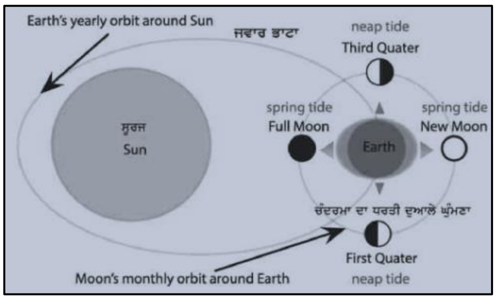

ੳ) ਵੱਡਾ ਜਵਾਰਭਾਟਾ

ਅ) ਛੋਟਾ ਜਵਾਰਭਾਟਾ

ੲ) ਦੋਵੇਂ ਵੱਡਾ ਜਵਾਰਭਾਟਾ ਅਤੇ ਛੋਟਾ ਜਵਾਰਭਾਟਾ

ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

2. ਤਰਸੇਮ ਆਪਣੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਕੋਲ ਅਮਰੀਕਾ ਘੁੰਮਣ ਗਿਆ, ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਘੁੰਮਾਉਣ ਲਈ ਨਿਊਫਾਂਊਡਲੈਂਡ ਦੇ ਟਾਪੂ ਲੈ ਕੇ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸੰਘਣੀ ਧੁੰਦ ਪਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਗਰਮੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣਾ

ਅ) ਠੰਡ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣਾ

ੲ) ਗਰਮ ਅਤੇ ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣਾ

ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

3. ਅੰਧ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਦਾ ਖੇਤਰਫ਼ਲ ਕਿੰਨ੍ਹਾ ਹੈ?

ੳ) 7.3 ਕਰੋੜ ਵਰਗ ਕਿ.ਮੀ.

ਅ) 8.2 ਕਰੋੜ ਵਰਗ ਕਿ.ਮੀ.

ੲ) 16.3 ਕਰੋੜ ਵਰਗ ਕਿ.ਮੀ.

ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

4. ਜਦੋਂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਪਟਿਆਲੇ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਪੰਹੁਚ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੜ੍ਹਾਕੇ ਦੀ ਠੰਢ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਗਰਮੀ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਮੁੰਬਈ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਕੰਢੇ ਵਸੇ ਹੋਣਾ।

ਅ) ਮੁੰਬਈ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣਾ।

ੲ) ਮੁੰਬਈ ਦਾ ਪਰਬਤੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਵਸੇ ਹੋਣਾ।

ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

5. ਧਰਤੀ ਦੇ ਲਗਪਗ 71% ਭਾਗ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੀਣ ਲਈ ਵੀ ਪਾਣੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ?

ੳ) ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅ) ਮਹਾਂਸਾਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ 97% ਪਾਣੀ ਖਾਰਾ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਪੀਣ-ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ੲ) ਇਹ ਲੋਕ ਪਾਣੀ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਸ) ਇੱਥੇ ਪਾਣੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

6. ਸੰਦੀਪ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਅਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ:

ੳ) ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਗੈਸਾਂ ਘੁਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅ) ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ੁੱਧੀਆਂ ਤੇ ਲੂਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ੲ) ਇਸ ਵਿੱਚ ਖੰਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸ) ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

7. ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਲਹਿਰਾਂ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ?

ੳ) ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਕਾਰਨ　　ਅ) ਹਵਾ ਦੀ ਗਤੀ ਕਾਰਨ

ੲ) ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਗਤੀ ਕਾਰਨ　　ਸ) ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ

8. ਕਿਹੜਾ ਸਾਗਰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਣ-ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਤੈਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਮ੍ਰਿਤ ਸਾਗਰ　　ਅ) ਲਾਲ ਸਾਗਰ　　ੲ) ਕਾਲਾ ਸਾਗਰ　　ਸ) ਅਰਬ ਸਾਗਰ

9. ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀਆਂ -ਉੱਚੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਜੋ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਜਵਾਰਭਾਟਾ　　ਅ) ਸੁਨਾਮੀ　　ੲ) ਪਾਣੀ ਦਾ ਚੜ੍ਹਾਅ　　ਸ) ਸਾਗਰੀ ਛੱਲਾਂ

10. ਛੋਟੀ-ਛੋਟੀ ਘਾਹ, ਕਾਈ ਅਤੇ ਕਈ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਬਨਸਪਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਆਰਥਿਕ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬਨਸਪਤੀ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ?

ੳ) ਗਰਮ ਮਾਰੂਥਲੀ ਬਨਸਪਤੀ　　ਅ) ਠੰਡੇ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਦੀ ਬਨਸਪਤੀ

ੲ) ਊਸ਼ਣ ਖੰਡੀ ਬਨਸਪਤੀ　　ਸ) ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖੀ ਬਨਸਪਤੀ

11. ਹਰਮਨ ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਨਰਮ ਅਤੇ ਸੰਘਣੇ ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵੇਖੇ। ਇਹ ਘਾਹ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਚਾਰੇ ਲਈ ਬੇਮਿਸਾਲ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਨਸਪਤੀ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਸਵਾਨਾ ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ　　ਅ) ਮਾਰੂਥਲੀ ਬਨਸਪਤੀ

ੲ) ਊਸ਼ਣ ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ　　ਸ) ਸ਼ੀਤ-ਊਸ਼ਣ ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ

12. ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਖੇਤਰ ਸੁੱਕਾ ਅਤੇ ਬੰਜਰ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਵੀ ਸੀਮਿਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸ ਬਨਸਪਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

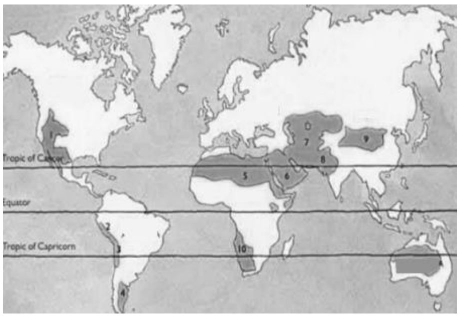

ੳ) ਨੁਕੀਲੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਾਲੀ ਬਨਸਪਤੀ

ਅ) ਮਾਰੂਥਲੀ ਬਨਸਪਤੀ

ੲ) ਪਤਝੜੀ ਬਨਸਪਤੀ

ਸ) ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖੀ ਬਨਸਪਤੀ

13. ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਦੇ ਅਮੇਜ਼ਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ 70 ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਉੱਚੇ ਤੇ ਹਰੇ-ਭਰੇ ਦਰੱਖਤ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹੜੇ ਜੰਗਲ ਹਨ?

ੳ) ਮਾਨਸੂਨੀ ਵਣ   ਅ) ਨੁਕੀਲੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਾਲੇ ਵਣ

ੲ) ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖੀ ਵਣ   ਸ) ਓਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

14. ਜੰਗਲ ਕੱਟਣ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਜੰਗਲ ਘੱਟਦੇ ਗਏ, ਮੇਰਾ ਖੇਤਰ ਵੱਧਦਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਕੌਣ ਹਾਂ?

ੳ) ਉਪਜਾਊ ਮੈਦਾਨ   ਅ) ਮਾਰੂਥਲ   ੲ) ਦਲਦਲੀ ਜ਼ਮੀਨ   ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

15. ਰਾਇਲ ਬੰਗਾਲ ਟਾਈਗਰ ਦਾ ਘਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਡੈਲਟਾਈ ਖੇਤਰ, ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ, ਕਿਸ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਲਟਾ   ਅ) ਗੋਦਾਵਰੀ ਡੈਲਟਾ   ੲ) ਸੁੰਦਰਬਨ ਡੈਲਟਾ   ਸ) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਡੈਲਟਾ

16.ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਘਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਕੇ ਛੱਤਰੀ ਵਰਗੀ ਛਾਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਉੱਚਾ ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਸਾਲ ਭਰ ਮੀਂਹ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੰਗਲ ਕਿਹੜੇ ਅਕਸ਼ਾਂਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?

ੳ) 20° ਉੱਤਰ ਤੋਂ 20° ਦੱਖਣ ਵਿਚਕਾਰ   ਅ) 10° ਉੱਤਰ ਤੋਂ 10° ਦੱਖਣ ਵਿਚਕਾਰ

ੲ) 0° ਉੱਤਰ ਤੋਂ 10° ਦੱਖਣ ਵਿਚਕਾਰ   ਸ) 60° ਉੱਤਰ ਤੋਂ 20° ਦੱਖਣ ਵਿਚਕਾਰ

17. ਜੰਗਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਜੰਗਲ/ ਰੁੱਖ ਕਾਰਬਨ ਡਾਇਆਕਸਾਈਡ ਸੋਖ ਕੇ ਅਤੇ ਆਕਸੀਜਨ ਛੱਡ ਕੇ ਹਵਾ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਅ) ਜੰਗਲ ਵਰਖਾ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ੲ) ਜੜ੍ਹਾਂ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਕਟਾਅ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸ) ਓਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ।

18.ਜੰਗਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲੱਕੜ ਕਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਬਾਲਣ ਵਜੋਂ ਖਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਲੱਕੜ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ ਕਿੰਨ੍ਹੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (%) ਹਿੱਸਾ ਬਾਲਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) 30%   ਅ) 40%   ੲ) 50%   ਸ) 33%

19.1826 ਈ. ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਆਸਾਮ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਰਮਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਯਾਦਬੂ ਸੰਧੀ ਕਰ ਲਈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਸੰਧੀ ਨਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ?

ੳ) ਚੀਨ   ਅ) ਜਪਾਨ   ੲ) ਅਸਾਮ   ਸ) ਨੇਪਾਲ

20. ਉਸ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਪਛਾਣੋ ਜਿਸਨੇ 1591 ਈ. ਵਿੱਚ ਚੇਰ ਵੰਸ਼ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ?

ੳ) ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਅ) ਅਕਬਰ ੲ) ਬਾਬਰ ਸ) ਸ਼ਾਹਜਹਾਂ

21. 13ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਤੋਂ ਆਸਾਮ ਆਏ ਅਹੋਮ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਾਸਕ ਦਾ ਨਾਮ ਕੀ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ 1228–1268 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ?

ੳ) ਵਾਹਿਕ ਅ) ਸੁਫ਼ਾਕਾ ੲ) ਗੋਂਡ ਸ) ਕੁਤੁਬਦੀਨ ਐਬਕ

22. 1591 ਈ. ਵਿੱਚ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਕਬਰ ਨੇ ਚੇਰੋ ਵੰਸ਼ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਵੰਸ਼ ਦਾ ਉਥਾਨ ਅਜੋਕੇ ਝਾਰਖੰਡ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ?

ੳ) ਗਿਆਰਵੀਂ ਸਦੀ ਅ) ਬਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ੲ) ਤੇਰਵੀਂ ਸਦੀ ਸ) ਚੌਦਵੀਂ

23. ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਸਿਰਫ਼ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਕੌਣ ਸਨ?

ੳ) ਪੇਂਡੂ ਲੋਕ

ਅ) ਕਬਾਇਲੀ ਲੋਕ

ੲ) ਪਰਵਾਸੀ ਲੋਕ

ਸ) ਪਹਾੜੀ ਲੋਕ

24. ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਖਾਨਾ-ਬਦੋਸ਼ ਲੋਕ ਪਸ਼ੂ ਚਾਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਉੱਨ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਅਨਾਜ, ਕੱਪੜਾ, ਬਰਤਨ ਆਦਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਇਹ ਵਸਤਾਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਵੇਚਦੇ ਸਨ?

ੳ) ਜੁਲਾਹਿਆਂ ਨੂੰ ਅ) ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ੲ) ਘੁਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

25. ਇਹ ਲੋਕ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਲਾਉਦੀਨ ਖਿਲਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਲੋਕ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਬਲਦਾਂ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਰੱਖ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਕੌਣ ਸਨ?

ੳ) ਬੰਜਾਰੇ

ਅ) ਗੋਂਡ

ੲ) ਭੀਲ

ਸ) ਚੇਰ

ਯੋਗਦਾਨ: ਹਰਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਲੈਕ. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ) SOE (G) ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ, ਰੂਪਨਗਰ

ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ (ਲੈਕ. ਇਤਿਹਾਸ) ਸ.ਸ.ਸ.ਸਕੂਲ ਛੀਨਾ ਬੇਟ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਤੇ

ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ (ਸ.ਸ.ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ) ਸ.ਸ.ਸ.ਸਕੂਲ ਰੰਘੜਿਆਲ, ਮਾਨਸਾ

CEP 2025-26
Class 7th Subject: English
Worksheet -3

Sr. No.	Competency	Competency Detail
1.	C-2.1	Applies varied comprehension strategies (inference, prediction, visualization) to understand different texts.
2.	C-2.2	Understands main ideas and draws essential conclusions from the material read.

Questions (1–6): Read the passage carefully and answer the questions.

Once, two women came to a judge with a baby. Both claimed, “This is my child.” The judge thought for a while and said, “Cut the baby into two parts and give one to each.” One woman cried, “No! Please don’t harm the child. Give him to her instead.”

The judge immediately said, “This woman is the real mother. A true mother can never see her child in pain.” The other woman stood silent and ashamed. Everyone praised the judge for his wisdom and fairness.

Q1. Who came to the judge?

a) Two men b) Two women c) A man and a woman d) A child

Q2. What were they fighting for?

a) A house b) A baby c) Money d) Jewellery

Q3. What did the judge say at first?

a) To divide the baby b) To send them away
c) To punish them d) To call soldiers

Q4. Who was the real mother?

a) The woman who cried b) The silent woman
c) The judge d) None

Q5. What quality did the judge show?

a) Wisdom and fairness b) Anger c) Fear d) Greed

Q6. Textual Question: Write 2–3 sentences on why truth and love always win.

……

……

Questions (7–12): Read the passage carefully and answer the questions.

In a small village without electricity, children found it hard to study after sunset. One day, a science teacher brought a solar lamp. He explained that the lamp gets energy from the sun and gives light at night. The students were amazed.

They decided to save money and buy solar lamps for their homes. Within a month, every house in the village had a small solar lamp. Now children could study at night, and parents could do small tasks after dark. The village became brighter — not just with light, but with hope and learning.

Q7. Why couldn't the children study at night earlier?
a) They had no books b) There was no electricity
c) They were tired d) They had no lamps

Q8. What did the teacher bring?
a) A candle b) A solar lamp c) A torch d) A lantern

Q9. How does a solar lamp get energy?
a) From the wind b) From the sun c) From water d) From batteries

Q10. What changed in the village after that?
a) People moved away b) Every house had a solar lamp
c) Schools closed d) There was no change

Q11. What is the main idea of the passage?
a) Solar energy can brighten lives b) Sunlight is dangerous
c) Lamps are expensive d) Villages are dark

Q12. Textual Question: Write 2–3 sentences on how renewable energy helps people.

……

……

Questions (13–18): Read the passage carefully and answer the questions.

Rohan loved his toy car. One day, while playing, it broke. He felt sad and angry. His father said, "Let's fix it together." They opened it, found the problem, and repaired it. Rohan felt proud when the toy started working again.

His father smiled and said, "See, when something breaks, don't throw it away. Try to repair it. That's how we learn." Rohan learned that patience and effort can turn mistakes into learning experiences.

Q13. What broke?
a) A bat b) A kite
c) A doll d) A toy car

Q14. Who helped Rohan fix it?
a) His mother b) His teacher
c) His father d) His friend

Q15. How did Rohan feel after fixing it?
a) Proud b) Angry
c) Tired d) Bored

Q16. What lesson did his father teach?
a) To throw old things b) To repair and learn
c) To buy new toys d) To stop playing

Q17. What quality helped Rohan?
a) Laziness b) Fear and anger
c) Jealousy d) Patience and effort

Q18. Textual Question: Write 2–3 sentences on what we learn when we try to solve problems.

……

……

Questions (19–24): Read the passage carefully and answer the questions.

A woodcutter once dropped his axe into a river. He sat sadly on the bank, wondering how to get it back. Suddenly, a fairy appeared. She brought out a golden axe and asked, "Is this yours?" The woodcutter said, "No, mine was made of iron." Then she brought out a silver axe, but again he said, "No." Finally, she brought the iron axe, and he smiled, "Yes, this one is mine!" The fairy was pleased with his honesty and gifted him all three axes. Honesty brings rewards that last longer than gold. People may forget wealth but always remember truth.

Q19. What did the woodcutter lose?

a) His bag b) His axe
c) His shoes d) His lunch

Q20. Who appeared to help the woodcutter?

a) A fisherman b) A king
c) A farmer d) A fairy

Q21. What did the fairy give him in the end?

a) Only one axe b) Money
c) All three axes d) Nothing

Q22. Which quality did the woodcutter show?

a) Greed b) Honesty
c) Anger d) Laziness

Q23. What lesson do we learn from the story?

a) Honesty is the best policy b) Hard work is not needed
c) Magic is real d) Fairies are kind

Q24. Textual Question: Write 2 sentences about why honesty is important.

……

……

Questions (25–30): Study the poster carefully and answer.

Clean Rivers – Green Nation

Q25. What is the main message of the poster?

a) Pollute rivers b) Clean rivers
c) Build bridges d) Use more water

Q26. Who is shown cleaning the river?

a) Fishermen b) Farmers
c) Teachers d) Children

Q27. What does "Green Nation" mean?

a) Dirty surroundings b) Clean and healthy country
c) Pollution everywhere d) City life

Q28. What happens if we keep rivers clean?

a) Fish will live happily b) Water will vanish
c) Trees will die d) People will leave

Q29. How can students help?

a) Throw waste in rivers b) Avoid littering
c) Use plastic d) Pollute water

Q30. Textual Question: Write 2–3 sentences on why clean water is important for life.

……

……

Worksheet-3

विषय हिंदी

कक्षा सातवीं

C-1.1: विभिन्न पाठों को समझने के लिए अनुमान लगाना (inferring) और पूर्वानुमान (predicting) जैसी रणनीतियाँ अपनाता/अपनाती है।
C-2.1: विचारों को क्रमबद्ध करने, शीर्षक/उपशीर्षक चुनने, स्पष्ट प्रारंभ, समापन और अनुच्छेदों के निर्माण जैसी लेखन रणनीतियाँ अपनाता/अपनाती है।
C-5.1: अपने लेखन में उपयुक्त व्याकरण और वाक्य संरचना का प्रयोग करता/करती है।

राहगीर पग बढ़ा-बढ़ा कर,
निज पथ पर चलते रहते हैं।
हिम्मत और विश्वास जगाकर,
मंज़िल को पा जाते हैं।

1. उपर्युक्त पद्यांश किस कविता में से लिया गया है?

(क) साक्षरता अभियान (ख) फूल और काँटा

(ग) बढ़े चलो, बढ़े चलो (घ) आ री बरखा!

2. उपर्युक्त पद्यांश किस कवि की रचना है?

(क) डॉ० हरिवंश राय बच्चन (ख) डॉ० कमलेश बंसल

(ग) डॉ ० राकेश कुमार बब्बर (घ) सोहन लाल द्विवेदी

3. राहगीर कैसे चलते हैं?

(क) जल्दी-जल्दी (ख) धीरे-धीरे

(ग) पग बढ़ा-बढ़ा कर घ) रुक- रुक कर

4. हिम्मत और विश्वास जगाकर.............. को पा जाते हैं।

(क) पथ (ख) मंज़िल

(ग) राहगीर (घ) 'क' और 'ख' दोनों

5. 'राहगीर' शब्द का क्या अर्थ है?

(क) रास्ता (ख) पथ

(ग) पथिक (घ) पथ प्रदर्शक

6. 'इनाम' शब्द का विपरीत शब्द चुनें: -

(क) पुरस्कार (ख) सम्मान

(ग) सज़ा (घ) शाबाश!

7. 'सुलभ' शब्द का विपरीत शब्द चुनें: -

(क) कठिन (ख) मुसीबत

(ग) दुर्लभ (घ) प्रकट

8. 'स्वर्गवास' शब्द का पर्यायवाची शब्द चुनें: -

(क) स्वर्ग जाना (ख) शादी करना

(ग) खुश होना (घ) मृत्यु होना

9. ‘नीड़’ शब्द का पर्यायवाची शब्द चुनें: -

(क) विहग (ख) पक्षी

(ग) घोंसला (घ) जंगल

10. ‘सम्राट’ शब्द का लिंग बदलो शब्द चुनें: -

(क) सम्राज्ञी (ख) सम्राटी

(ग) सम्राटनी (घ) सम्राटन

11. 'महाराज' शब्द का लिंग बदलो शब्द चुनें: -

(क) मालकिन (ख) राजकुमारी

(ग) परी (घ) महारानी

12. ‘परिचय+इत’ नया शब्द चुनें: -

(क) जान- पहचान (ख) परिचित

(ग) परिचाईत (घ) परिचत

13. ' स्वर्ण+ अक्षर' नया शब्द चुनें: -

(क) स्वर्णअक्षर (ख) स्वर्णिम

(ग) स्वर्णाक्षर (घ) सुनहरी अक्षर

14. ‘मौत हो जाना' निम्नलिखित में से किस मुहावरे का अर्थ नहीं है?

(क) जीवन यात्रा का अंत होना (ख) प्राणों की खैर मानना

(ग) स्वर्ग सिधारना (घ) सदा के लिए आँखें बंद कर लेना

15. 'मंत्रमुग्ध होना' मुहावरे का अर्थ चुनें: -

(क) घबराना (ख) मंत्र पढ़ना

(ग) मोहित होना (घ) भक्ति करना

16. 'चंचलता' शब्द का विशेषण शब्द चुनें: -

(क) चंचल (ख) चलना

(ग) लता (घ) चालबाज

17. 'कठिनाई'शब्द का विशेषण शब्द चुनें: -

(क) मुसीबत (ख) मुश्किल

(ग) कठिन (घ) ग़रीबी

18.'अ+भ्+इ+ य्+आ+न्+अ' अक्षरों को जोड़कर नया शब्द चुनें: -

(क) अभिमान (ख) अभिजात

(ग) अभियान (घ) अभिप्राय

19. 'अक्षर' शब्द का वर्ण विच्छेद चुनें: -

(क) अ+क्+ष+र्+अ (ख) अ+क्+ष+र+अ

(ग) अ+क+ष+र+अ (घ) अ+क+ष+र्+अ

20. निम्न वाक्य में से क्रियाविशेषण शब्द चुनें

सैनिक ने अपनी तलवार झटपट संभाल ली।

(क) सैनिक (ख) तलवार

(ग) झटपट (घ) संभाल

21. निम्न वाक्य में से क्रियाविशेषण शब्द चुनें

कलिंग के फाटक आज बंद है।

(क) कलिंग (ख) फाटक

(ग) आज (घ) बंद

22. निम्न वाक्य में से योजक शब्द चुने: -

गिल्लू परदे पर चढ़ा और नीचे उतर गया ।

(क) गिल्लू (ख) परदे

(ग) और (घ) उत्तर

23. निम्न वाक्य में से योजक शब्द चुनें: -

सोनजूही की लता के नीचे गिल्लू को समाधि दी गयी ,क्योंकि उसे वह लता सबसे प्रिय थी।

(क) नीचे (ख) क्योंकि

(ग) लता (घ) प्रिय

24. पंजाबी शब्द 'ਭਾਨ' का हिंदी शब्द चुनें: -

(क) टकसाल (ख) भान

(ग) रुपये (घ) रेज़गारी

25. पंजाबी शब्द 'ਸੇਵਾਦਾਰਨੀ' का हिंदी शब्द चुनें

(क) सेवक (ख) नौकर

(ग) परिचारिका (घ) सेवादारनी

26. चोर कौन था?

(क) ग्राहक (ख) राहगीर

(ग) जौहरी (घ) इनमें से कोई नहीं

27. समुद्र तल से धर्मशाला की ऊँचाई कितनी है?

(क) 4500 फुट (ख) 3500 फुट

(ग) 2500 फुट (घ) 4000 फुट

28. लेखिका ने गिल्लू को बाहर झाँकते देखकर क्या किया?

(क) जाली का कोना खोल दिया। (ख) जाली का कोना बंद कर दिया।

(ग) दरवाज़ा बंद कर दिया। (घ) दरवाज़ा खोल दिया।

29. कलिंग के फाटक बंद हैं, यह समाचार सुनकर अशोक-............हुए।

(क) लज्जित (ख) दुःखी

(ग) उत्तेजित (घ) क्रोधित

30. कलिंग से युद्ध........... चलता रहा।

(क) तीन वर्ष (ख) पाँच वर्ष

(ग) चार वर्ष (घ) सात वर्ष

अन्य महत्वपूर्ण वस्तुनिष्ठ प्रश्न-उत्तर

इन प्रश्नों के उत्तर एक या दो वाक्यों में लिखें: -

प्रश्न (1) धीरा स्कूल के बाद कहाँ और क्या काम करता था?

उत्तर: स्कूल के बंद होने के बाद पैसे कमाने के लिए वह एक सिनेमा हॉल के निकट बैठकर जूते पॉलिश करने का काम करता था।

प्रश्न (2) धीरा को कौन-से पैर के जूते में से कुछ बाहर निकलता हुआ दिखाई दिया?

उत्तर: धीरा को दाएँ पैर के जूते में से कुछ बाहर निकलता हुआ दिखाई दिया।

प्रश्न (3) धीरा को किस-किस ने इनाम दिया?

उत्तर: धीरा को पुलिस और जौहरी ने इनाम दिया और उसके स्कूल ने भी उसे एक पदक प्रदान किया।

प्रश्न (4) संवाददाता ने अशोक को क्या समाचार दिया?

उत्तर: संवाददाता ने समाचार दिया कि कलिंग के महाराज लड़ाई में मारे गए हैं ।

प्रश्न (5) अशोक ने सेना संचालन का भार अपने ऊपर क्यों लिया?

उत्तर: अशोक ने सेना संचालन का भार अपने ऊपर इसलिए लिया क्योंकि वह कलिंग युद्ध का फैसला करना चाहता था।

प्रश्न (6) अशोक पद्मा के युद्ध के लिए ललकारने पर तलवार क्यों फेंक देता है?

उत्तर: अशोक तलवार इसलिए फेंक देता है क्योंकि अशोक स्त्रियों पर शस्त्र उठाने को पाप समझता है।

प्रश्न (7) गिल्लू कौन था?

उत्तर: गिल्लू गिलहरी का एक छोटा-सा बच्चा था।

प्रश्न (8) लेखिका ने गिल्लू को बाहर झाँकते देखकर क्या किया ?

उत्तर: लेखिका ने गिल्लू को बाहर झाँकते देख कीलें निकालकर जाली का एक कोना खोल दिया।

प्रश्न (9) गिल्लू के जीवन का अंत किस प्रकार हुआ ?

उत्तर: एक दिन उसने दिन भर कुछ नहीं खाया। रात को वह लेखिका की उँगली पकड़ कर हाथ से चिपक गया। प्रात:काल की प्रथम किरण के साथ ही गिल्लू की जीवन लीला का अंत हो गया।

प्रश्न (10) धर्मशाला किस पर्वतमाला की गोद में बसा है?

उत्तर: धर्मशाला धौलाधार पर्वत माला की गोद में बसा है।

मार्गदर्शक

* डॉ. राजन एस.आर.पी. हिंदी पंजाब

तैयार कर्ता

* दीपक कुमार, सरकारी मिडल स्कूल शेरगढ़, बठिंडा
* कुलदीप सिंह, स.स.स.स. स्कूल महमूद खेड़ा, श्री मुक्तसर साहिब।
* गुरविंदर कौर, स.स.स.स. स्कूल चक्क फतेह सिंह वाला, बठिंडा ।
* परविंदर कौर, सरकारी हाई स्कूल भैणी, बठिंडा ।